

Johann Gottlieb Möller

Jesu Gratia Moderante! ad Praelectiones, Publicas, De Optima Originalis Novi Testamenti Textus Emphasin, Eruendi, Et Pro Concione Explicandi, Methodo. In Auditorio Boreali Philosophico ... & Privatas, De Manuuctione Ad Studium Theologicum Thetico - Antitheticum Feliciter Instituendum, In Auditorio Domestico ... Facultatis Theologicae Indultu inchoandas ...

Rostochii: Riechelius, [ca. 1694]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn733813550>

Druck Freier Zugang

RU theol. 14.Juni 1694

Möller, Joh, Gottlieb

JESU GRATIA MODERANTE!

ad

PRÆLECTIONES,
PUBLICAS,

DE

OPTIMA ORIGINALIS NOVI
TESTAMENTI TEXTUS EMPHASIN,
ERUENDI, ET PRO CONCIONE EXPLI-
CANDI, METHODO.

In AUDITORIO BOREALI PHILOSOPHICO, die,
qvem vocant LUNÆ, i. e. XIV. Junii, HORA SECUNDA
auspicandas;

&

PRIVATAS,

De

MANUDUCTIONE AD STUDIUM
THEOLOGICUM THETICO - ANTITHETICUM
FELICITER INSTITUENDUM,

In AUDITORIO DOMESTICO, DIE NOMINATO, AB HORA QUARTA
USQVE AD SEXTAM, ex GRATIOSO SUMME VEN.

FACULTATIS THEOLOGICÆ

INDULTU inchoandas;

Disputationesq; Philologicas & Theologicas
INDEFESSOS, QVOTQVOT ILLUSTRIS HÆC FOVET.

UNIVERSITAS, STUDIORUM ELEGANTIORUM, ET S. S. INPRIMIS
THEOLOGICÆ CULTORES, COMMILITONES, GENTE PARITER AC
MENTE NOBILISSIMOS CLARISSIMOSQVE,

Cum sincero omnigenæ in J. C. prosperitatis, ac perennantis in se favoris;
voto, qvâ fas est humanitate invitat,

M. JOH. Gottlieb MÖLLERUS,

Gedanensis.

SS. Theol. Ddus. Gr. L. in Universitate Rostochiensis, & Philosophiæ Primæ Practicæq; in Athe-
næo Gedanensi Professor Ordinarius ac Bibliothecarius.

ROSTOCHII, Typis JACOBI RIECHELII, Amplif. Sen. Typogr.

Magna sunt, COMMILITONES CLARISSIMI, imo maxima, quibus, DEO sic providente, per annos jam aliquot, NOBILE ROSETUM, ac in eo, ILLUSTRIS quæ fulget, UNIVERSITAS, hujusque COMPATRONUS MUNIFICENTISSIMUS, INCLUTUS REIPUBLICÆ ROSTOCHIENSIS SENATUS indignum licet me ac immerentem, mactavit *beneficia*, quorum, *optima custos*, Johanne, qui ab aureo eloqvii flumine, Chrysofostomus audit, pronunciante, *cum ipsa sit beneficiorum memoria, & perpetua confessio gratiarum*, mentem, tot tantorumque favoris ac benevolentiae speciminum haud immemorem, solenni velut in confessione, pro virium declaraturus modulo, MUSAS ROSTOCHIENSES, illas Orbis, quæ patet, Literarii delicias, uti fas est, submitte ac observanter resaluto. Quodsi vero *nullum Reipublicæ munus*, ut Cicero ait, *offerre majus, meliusve possumus, quam si doceamus atque erudiamus juventutem*; vix gratius quicquam ad hostimentum instar, MÆCENATIBUS, quos hic locorum DEUS servat, offerre potero, quam, si Academicæ, quæ AMPLISSIMUS HUIUS CIVITATIS MAGISTRATUS me adhuc gaudere voluit, Professionis stimulos secutus, quantum hic, per labores in Gedanensis usum Athenæi ex MAGNIFICORUM Patriæ PRO-CERUM decreto suscipiendos, licebit, *Prælectionibus ac Disputationibus*, publicis pariter ac privatis, Divino fretus moderamine, prompta consecrem dexteritate. Cujus ratio propositi, ut iis, quorum in gratiam suscipitur, INDEFESSIS nimirum, QUOTQUOT ILLUSTRIS HÆC FOVET UNIVERSITAS, STUDIORUM ELEGANTIORUM, ET S. S. imprimis THEOLOGICÆ CULTORIBUS, COMMILITONIBUS GENTE PARITER AC MENTE NOBILISSIMIS CLARISSIMISQUE, rectius queat innotescere, paucis eandem delineabo.

In PRÆLECTIONIBUS scilicet PUBLICIS, facillimam communicabo

municabo methodum, Textus Græci, quo omnes Novi Testamenti Libros divinitus consignatos esse credimus, emphasin, feliciter eruendi, Philologicisq; beneficio scrutinii, genuinam Spiritus S. mentem, tam feliciter assequendi, quam auditorio, utut rudiori, de Suggestu S., citra vanæ aucupium gloriolæ repræsentandi, ad ductum celeberrimorum è nostratibus, Theologorum pariter ac Philologorum, CAMERARII, HELVICI, CRUSII, GLASSII, TARNOVII, ERASMI JOHANNIS & SEBASTIANI SCHMIDIORUM, WELLERI, GEIERI, VARENI, CARPZOVII ac aliorum, quippe qui, publicatis eo fine Scriptis cedro dignis, in id unice laborarunt, ut sedulos quoscunque lectores suos, *optimos efficerent Scriptura lectores, qui, ceu eos describit Hilarius, dictorum intelligentiam expectant ex dictis potius, quam important, & referunt magis, quam afferunt, nec cogunt, id videri dictis contineri, quod ante lectionem præsumpserint intelligendum.*

IN PRÆLECTIONIBUS PRIVATIS (quas tamen audiendi licentiam, omnibus, quotquot profectuum inde sperant incrementa, gratis concedo,) ex gratioso SUMME VENERANDÆ FACULTATIS THEOLOGICÆ indultu, manu ductionem suppeditabo ad Studium Theologicum Thetico-Antitheticum feliciter instituendum, qua ex gravissimis LUTHERI, CHEMNITII, GERHARDI, HÜLSEMANNI, CALOVII, & aliorum consiliis, methodus præscribetur, *integrum corpus doctrinæ, summam omnium Articulorum fidei proprie & perspicue explicatam continens, colligendi, ac declinandi multa satis trætia exempla eorum, qui animum induxerunt novis phantasias Ecclesiam turbare, qui plerumque idem faciunt quod Geometra; Illi enim ut sua quædam habent arripant; Ita quoque ipsi primum omnium hoc postulatum aggrediuntur, convellendi scilicet illam simplicem puritatem doctrinæ, ordine & methodo expositam, & mox, ubi has doctrinæ metas perreperunt, catervatim prodeunt absurdissimarum opinionum monstra & sicut Virgilius in descriptione tempestatis inquit:*

Quæ

*Qua data porta ruine & terras turbine perflant,
Eripiunt subito nubes coelumque diemque;*
ceu more suo, id est, pie non minus quam prudenter de
usu & utilitate locorum Theologicorum incomparabilis noster
Chemnitius præfatur.

Ad DISPUTATORIA quod attinet EXERCITIA, præter
materias Philologicas, in *Pentade observationum Philolo-
gicarum* enucleandas, laudatæ indultu FACULTATIS, The-
ses Theologicas MARTINI CHEMNITII, in plerosque lo-
cos Theologicos, Brunswigæ ad disputandum quondam
propositas, aqve Polycarpo Lysero locis Chemnitianis
sub junctas, publicæ Eraditorum disquisitioni, præmissis, E-
xordiorum loco, extemporaneo de optimis Orthodoxo-
rum Systematibus Theologicis, discursu, subjiciam, ut,
*quæ summus ille Theologus & fidelissimus sacrorum interpres,
ad illustranda capita doctrina christiana, undequaque, ex instru-
ctissimo Theologica sue scientia penu deprompsit,* (ceu verba
habent Præfationis Lyserianæ;) gratâ, quâ fas est, mente
agnoscantur. Adjungam his *detectionem subdole erga san-
ctos Ecclesie Patres reverentia*, quâ CHRISTOPHORUS CHRIS-
TOPHORI F. SANDIUS, famosus ille novissimorum tempo-
rum Arianus, ut scriptis suis in aliis, sic *Nucleo* imprimis *hi-
storia Ecclesiastica, exhibito in historia arianorum, tribus libris
comprehensa, præfixoq; de Veteribus Scripturis Ecclesiasticis
Tractatu* (ut verba tituli habent,) imprudenter non minus
ac impudenter orbi imponere erudito haud dubitavit; scia-
graphiam ANTI-SANDII cum DEO & die publicandi, hac
occasione placidis Eruditorum censuris subjecturus.

VESTRAM nunc, COMMILITONES CLARISSIMI, ut exci-
tem industriam, unicè restat, de illâ verò, cum tot ex spe-
ciminibus, CELEBERRIMIS UNIVERSITATIS HJUS PROFES-
SORIBUS meritò deprædicatis, nec non singularibus tot Ve-
stri in me Favoris indiciis, certior abunde jam factus fue-
rim, junctis modo Vobiscum precibus, DEum imploro
Ter Optimum ter Maximum, quo

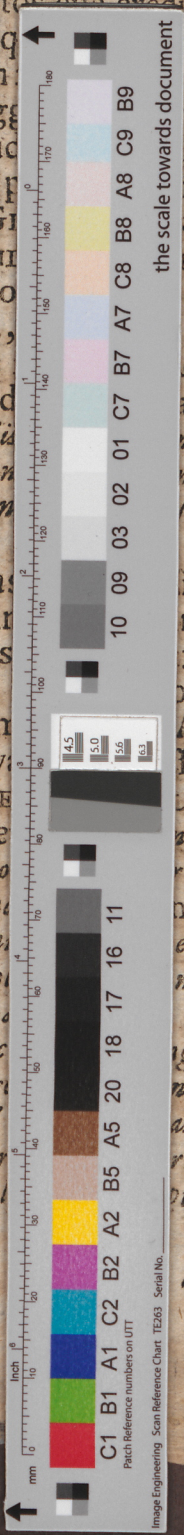
Gratia fortunet nostros divina labores,

Hæc animos, aures, ora, manusque regat.

P. P. Dominica II. p. Trinitatis F.

municabo methodum, Textus Græci, quo omnes Novi Testamenti Libros divinitus consignatos esse credimus, emphasin, feliciter eruendi, Philologicisq; cruti-
 nii, genuinam Spiritus S. mentem, tam qyen-
 di, quàm auditorio, utut rudiori, de Sugga va-
 næ aucupium gloriolæ repræsentandi, ad eber-
 rimorum è nostratibus, Theologorum p ilolo-
 gorum, CAMERARII, HELVICI, CRUSII, G NOVII,
 ERASMI JOHANNIS & SEBASTIANI SCHMIE ELLE-
 RI, GEIERI, VARENI, CARPZOVII ac alio equi,
 publicatis eo fine Scriptis cedro dignis, labo-
 rarunt, ut sedulos quoscunqve lectores s effi-
 cerent *Scriptura lectores*, qui, ceu eos d arius,
dictorum intelligentiam expectant ex dictis m im-
portant, & referunt magis, quam afferunt at, id
videri dictis contineri, quod ante lectione ferint
 intelligendum.

In PRÆLECTIONIBUS PRIVATIS (quas licentiam, omnibus, quotquot profectuum crementa, gratis concedo,) ex gratioso s
 DÆ FACULTATIS THEOLOGICÆ indultu, suppeditabo ad Studium Theologicum
 theticum feliciter instituendum, quod LUTHERI, CHEMNITII, GERHARDI, HÜLSE
 & aliorum consiliis, methodus præscribe
vis doctrinæ, summam omnium Articulo
& perspicue explicatam continens, colligens
multa satis trætia exempla eorum, qui an-
novis phantasia Ecclesiam turbare, qui pe-
ciunt quod Geometra; Illi enim ut sua quo-
nam; Ita quoqve ipsi primum omnium hoc
diuntur, convellendi scilicet illam simplici
doctrina, ordine & methodo expositam, &
doctrina metas perruerunt, catervatim pr-
marum opinionum monstra & sicut Virgil
tempestatu inquit:

Qua